

τῶν δύο μερῶν ἢ εἰς τὸ πρῶτον ἢ εἰς τὸ δεύτερον, ἢ δὲ Δευτεροβάθμιος κυρία πρότασις (εἴτε μία εἴτε δύο) ὑπάρχει εἰς τὸ ἕτερον μέρος. Ἐκ τῶν μελῶν ταύτης τῆς περιόδου γίνονται αἱ Δίκωλοι, Τρίκωλοι καὶ Τετράκωλοι περίοδοι (Двучленни, Тричленни и Четиричленни, ὄχι περισσότερον.

Ἔχομεν λοιπὸν ἐν τῇ τοῦ λόγου διαιρέσει ὅλον, μέρη τοῦ ὅλου κύρια (κῶλα), μέρη μὴ ἀναφερόμενα κατ' εὐθείαν εἰς τὸν κύριον λόγον, ἀλλ' εἰς τὰ μέρη αὐτοῦ (κόμματα) καὶ μέρη ἀναφερόμενα εἰς ταῦτα τὰ μέρη (κομμάτια, μέρη μερῶν). Τὸ δένδρον μὲ τὸ στέλεχος, μὲ τοὺς κλάδους καὶ τὰ παρακλάδια δυνατὸν νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παρομοίωσις.

Οἱ περὶ τῶν περιόδων κανόνες εἰσὶ 1) αἱ ἔννοιαι νὰ ᾖναι ἐσωτερικῶς συνδεδεμέναι μετὰ τῆς κυρίας ἐννοίας καὶ ν' ἀποτελῶσιν ἐν ὅλον, 2) αἱ μὴ σπουδαιότεραι ἔννοιαι νὰ τίθενται ἐμπρὸς, αἱ δὲ πλουσιώτεραι ἐξ αὐτῶν καὶ εὐφωνότεραι λέξεις ν' ἀφήνωνται διὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου, 3) αἱ δευτεροβάθμιοι προτάσεις δὲν πρέπει νὰ ᾖναι μήτε λίαν ἐπισωρευμέναι μήτε ἁμοιόμορφοι.

Αἱ σύνθετοι περίοδοι διὰ τὴν σχέσιν τῶν διαφόρων δευτεροβαθμίων κυρίων προτάσεων πρὸς τὴν θεμελιώδη κυρίαν πρότασιν ἔχουσι καὶ διαφόρους ὀνομασίας ἕνεκα τῶν συνδέσμων, δι' ὧν συνδέονται.

Ἡ σύνδεσις τῶν λόγων εἶναι διπλή, Ἐξωτερικὴ (Вън-кашно свързване), ὅταν τὰ συνδεδεμένα εὐρίσκονται κατὰ περίστασιν ἠνωμένα, ὡς ἰππεῖς καὶ πεζοί, καὶ Ἐσωτερικὴ (Вътрѣшно), ὅταν τὸ ἐν περιέχῃ τὴν αἰτίαν τοῦ ἄλλου καὶ ᾖναι ἀμφώτερα κατ' ἀνάγκην ἠνωμένα, Ὡς ἐπειδὴ οὐκ ἔχω, οὐ δώσω σοι.

Οἱ τρόποι, καθ' οὓς γίνεται ἡ ἐξωτερικὴ σύνδεσις, δύνανται ν' ἀναχθῶσιν εἰς δύο, 1) εἰς Συμπλεκτικὸν (Съединителенъ) ὑποδιαιρούμενον α!) εἰς Καταφατικὸν (Положителенъ), β!) εἰς